

חוק ההמנון

ביום רביעי 10 נובמבר הפך המנון המדינה "התקווה" לחוק מדינה, ונקבע שכל שינוי בו יחייב תיקון בחוק.

החוק אושר בכנסת ברוב של 38 נגד 8, ללא כל דיון או הסתייגויות.

118 שנים לאחר שפירסם נפתלי הרץ אימבר את השיר "תקוותנו" הצטרף ההמנון לאחיו, הדגל הכחול לבן וסמל המנונה, שמעוגנים בחוק כבר 55 שנים.

הרבה מאוד פעמים ניסו חברי כנסת להפוך את התקווה בת שנות אלפיים לחוק ונכשלו.

חבר הכנסת פנחס גולדשטיין מסיעת הליברלים בליכוד הציע כבר ב-1984 לעגן את ההמנון בחוק ולהציג את מלות השיר בכל כיתה.

ב-1993 הציעו חברי הכנסת סילבן שלום ואברהם הירשזון מהליכוד עונשי מאסר למי שיפגע בכבוד התקווה.

היו עוד הצעות רבות, אבל כולן נכשלו.

דווקא הצעתו של סגן יו"ר הכנסת, ח"כ מיכאל נודלמן, ח"כ מסיעת האיחוד הלאומי, התקבלה. ח"כ רן כהן ממרצ היה אחד היחידים שהצביעו נגד החוק, לדבריו, פשוט מפני שחשב שהוא מיותר. אם עכשיו ירצו לשנות את ההמנון, יצטרכו לשנות את החוק? כנראה.

לא מעט אנשים במהלך השנים בדקו חלופות.

ערב הקונגרס הציוני הראשון, ערכו בנימין זאב הרצל ומקס נורדאו תחרות לבחירת ההמנון הלאומי והבטיחו פרס כספי יקר ערך. בשל בעיות שפה רוב 43 השירים שהוגשו היו בגרמנית. נורדאו הרבה לחלק להמנונים הפוטנציאליים את הציון 0. הרצל הנדיב יותר העניק את הציון 4. אף שיר לא זכה בפרס.

לא בקלות נקלטה התקווה. אנשי העלייה השנייה למשל העדיפו את שירו של ביאליק "ברכת עם". הציבור הדתי תמך ב"שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון". אחרי מלחמת ששת הימים הציע ח"כ אורי אבנרי להחליף את ההמנון לשירה של נעמי שמר "ירושלים של זהב". בימי ממשלת נתניהו היו הצעות לשיפור ההמנון. היו הצעות לשנות בתים ומשפטים שהרי ההמנון עוסק עדיין בכמיהה להיות עם חופשי בארצנו.

לאנשי הציבור הערבים היתה תמיד בעיה עם המילים "נפש יהודי הומייה". ב-1984 טען ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות שההצעה של ח"כ גולדשטיין לעגן את ההמנון בחוק היא גזענית. הם טענו כי ההמנון אינו שלהם. מבקרת המדינה לשעבר, מרים בן פורת הציעה את להנהיג המנון שני, למען התושבים הערבים.

גם החרדים לא התלהבו אף פעם משיר "התקווה". ב-1993 פרצה סערה כשמנהיג ש"ס, הרב עובדיה יוסף, העדיף לעיין בספר קודש במקום לעמוד בשעת נגינת ההמנון.

(מעובד על פי מאמר של שחר אילן "על אישור חוק ההמנון", הארץ 19 נובמבר 2004)

מה דעתכם אתם על אישור חוק ההמנון?